

Vergaderjaar 2010–2011

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 437

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 februari 2011

In deze brief informeer ik u over de uitkomsten van de Landbouwrapad die op 24 januari 2011 in Brussel plaatsvond.

De Raad heeft gesproken over het werkprogramma van het Voorzitterschap van Hongarije voor de eerste helft van 2011, over de toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en over de gezondheid van honingbijen. Onder «diversen» sprak de Raad op verzoek van de Letse delegatie over Afrikaanse varkenspest, op verzoek van de Belgische delegatie over de situatie op de varkensvleesmarkt, op verzoek van de Duitse delegatie over de dioxinesituatie, op verzoek van de Britse delegatie over het onderzoek *Future of Food and Farming* en op verzoek van de Europese Commissie over de internationale landbouwmarkten.

Werkprogramma Hongaars Voorzitterschap

(Presentatie van het Voorzitterschap)

Hongarije is gedurende de komende zes maanden Voorzitter van de Raad. Hongarije heeft een toelichting gegeven op zijn werkprogramma.

De dossiers, waar het Hongaars Voorzitterschap aandacht aan zal besteden, zijn:

- de toekomst van het GLB na 2013 (raadsconclusies worden in de Landbouwrapad van maart verwacht);
- de wetgevingsvoorstellen op het gebied van zuivel (met als doel politieke overeenstemming in de Raad en overleg met het Europees Parlement);
- de wetgevingsvoorstellen op het gebied van voedselkwaliteit, met bijzondere aandacht voor geografische aanduidingen;
- de aanpassingen in de GLB-wetgeving in het kader van het Verdrag van Lissabon met inachtneming van vereenvoudigingsvoorstellen (met name op de terreinen van de integrale marktordering en de financiering van het GLB);

- het Actieplan op het gebied van dierenwelzijn en de EU-Diergezondheidsstrategie;
- het rapport over klonen in relatie tot het voorstel tot aanpassing van de Richtlijn *Novel Foods*;
- de herziening van de regelgeving op het gebied van blauwtong;
- de mededeling van de Commissie over bijgezonderheid;
- het duurzaam bosbeheer in het kader van de aanstaande ministeriële conferentie over de bescherming van de Europese bossen en de negende sessie van het VN-Bossenforum;
- de herziening van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid;
- de verlenging van de regelgeving ten aanzien van technische visserijvoorschriften;
- de visserijovereenkomsten met derde landen.

De informele Raad van Landbouwministers die zal plaatsvinden van 29–31 mei 2011 in Debrecen (Hongarije) heeft als centraal thema landbouw en waterhuishouding.

De Raad heeft nota genomen van de presentatie van het werkprogramma.

Toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

(Debat)

De Raad debatteerde voor de tweede maal over de mededeling van de Commissie over de toekomst van het Europees landbouwbeleid. In dit debat stond de tweede doelstelling uit de mededeling van de Commissie centraal: het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen en klimaat-aanpak.

Om de discussie te stroomlijnen, vroeg het Hongaars Voorzitterschap in hoeverre lidstaten het eens zijn met deze tweede doelstelling van de Commissie. Ook vroeg het Voorzitterschap welke mogelijkheden lidstaten binnen het GLB zien om:

- duurzame productiepraktijken te garanderen en vergroting van de productie van groene en blauwe diensten te verzekeren;
- groene groei te bevorderen door middel van innovatie;
- maatregelen op het gebied van klimaatmitigatie en -adaptatie te nemen.

De meerderheid van lidstaten heeft de doelstelling uit de Commissieme-dedeling over het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen onderschreven. Ten aanzien van de vraag uit welk onderdeel van het GLB (directe betalingen in de eerste pijler of plattelandsmaatregelen in de tweede pijler) maatregelen op dit gebied gefinancierd moeten worden, bestaan nog diverse zienswijzen onder de lidstaten. Alle lidstaten onderschrijven het belang van innovatie. Diverse lidstaten hebben op het belang van vereenvoudiging en op het gevaar van toenemende bureau-cratisering en controles gewezen.

Op 26 november jl. zond ik de kabinetsreactie op de mededeling van de Commissie over de toekomst van het GLB naar uw Kamer. In de Raad heb ik aangegeven het debat over de toekomst van het GLB tot nu toe erg abstract te vinden. Ik heb het Voorzitterschap opgeroepen aan te sturen op een concreter debat. Ik heb tegelijkertijd geconstateerd dat lidstaten het in grote lijnen eens zijn op de volgende gebieden:

- het handhaven van marktmaatregelen als vangnet;
- de vereenvoudiging van het GLB, met minder bureaucratie voor de boeren en voor de overheden;
- het handhaven van een sterke en omvangrijke eerste pijler;
- het behoud van flexibiliteit voor de lidstaten.

Ik heb vervolgens aangegeven eerst en vooral duurzaamheid, concurrentiekracht en innovatie te willen bevorderen in het GLB van de toekomst, en wel via de eerste pijler. Ik heb verder het Voorzitterschap en de Commissie opgeroepen om de discussie over de herverdeling van het budget te voeren op basis van geobjectiverde standaarden.

Commissaris Ciolos gaf aan dat de drie doelstellingen die de Commissie in haar mededeling noemt (rendabele voedselproductie, duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen en klimaataanpak en evenwichtig territoriale ontwikkeling) niet los van elkaar gezien kunnen worden. Ciolos gaf aan dat het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen alles te maken heeft met landbouwproductie. Ciolos heeft gewezen op het belang van verplichte vergroening in de eerste pijler. Hij wees daarbij op het grote *spill over* effect van vergroening van maatregelen in de eerste pijler van het GLB. De Commissaris ziet in de tweede pijler meer ruimte voor specifieke maatregelen (afgestemd op regio of lidstaat). Maatregelen op het gebied van innovatie en het bestrijden van klimaatverandering ziet de Commissie voornamelijk in de tweede pijler. Op het gebied van vereenvoudiging gaf Ciolos aan in overleg te zijn met collega's van de directoraten-generaal van Gezondheid en Consumentenbescherming (SANCO) en Milieu (ENVI). Bovendien heeft Ciolos een deskundigengroep samengesteld uit experts van de nationale betaalorganen. Deze deskundigengroep zal betrokken zijn bij het formuleren van de wetgevingsvoorstellen, opdat in de uitvoer van de regels vereenvoudiging gerealiseerd kan worden.

Tijdens de Raad van februari zal waarschijnlijk een debat gevoerd worden over de derde doelstelling uit de mededeling van de Commissie: evenwichtig territoriale ontwikkeling.

Mededeling over gezondheid van honingbijen

(Presentatie door de Commissie)

De Commissie heeft in de Raad een toelichting gegeven op de mededeling over de gezondheid van honingbijen. Commissaris Dalli heeft kort de problematiek van de bijensterfte uiteengezet en aangegeven welke initiatieven op het gebied van onderzoek in gang gezet zijn en gaan worden.

Diverse lidstaten gaven aan de zorgpunten van de Commissie te steunen. Het belang van onderzoek werd meerdere malen genoemd.

Tijdens een van de volgende Landbouwraden zal het Voorzitterschap ontwerpconclusies over de mededeling van de Commissie ter bespreking voorleggen aan de Raad.

Diversen

Afrikaanse varkenspest

(verzoek van de Letse delegatie)

De Letse delegatie heeft de stand van zaken toegelicht omtrent Afrikaanse Varkenspest (AVP). Met de uitbraak rond Sint Petersburg (Rusland) komt de ziekte erg dichtbij de grenzen van de EU. Voor AVP is geen vaccin beschikbaar en een uitbraak kan grote gevolgen hebben. De Letse delegatie heeft steun gevraagd aan de Commissie, zowel op het gebied van expertise als van financiële middelen.

Diversen lidstaten hebben de oproep van Letland gesteund. Ook ik heb mijn steun aan de Letse oproep uitgesproken. Ik heb daarbij aangegeven hen waar mogelijk bij te willen staan.

Commissaris Dalli gaf aan zich zeer bewust te zijn van de risico's ten aanzien van de AVP-uitbraken in Rusland. De Commissaris gaf aan in contact te staan met de Russische Federatie over dit onderwerp. De Commissaris gaf aan het Letse verzoek verder te willen bestuderen.

Situatie op de varkensvleesmarkt

(Verzoek van de Belgische delegatie, met steun van de Ierse delegatie)
Commissaris Ciolos heeft op sterk aandringen van België, Nederland, Ierland en Frankrijk het politieke besluit aangekondigd dat er een particuliere opslagregeling voor varkensvlees komt. Op basis van een dergelijke regeling kunnen eigenaren van varkensvlees (slachterijen, verwerkers, handelaren) een aanvraag doen om varkensvlees tijdelijk op te slaan, waarvoor zij een communautaire opslagvergoeding kunnen krijgen. Deze regeling legt een bodem in de markt en daarmee kan er een verbetering optreden in de varkensvleesrijzen. De varkenssector wordt al langer geconfronteerd met lage opbrengsten. Door de dioxinecrisis in Duitsland is in dat land de vraag in belangrijke mate weggevallen, hetgeen heeft geresulteerd in een plotselinge, snelle prijsdaling vanaf het begin van 2011. Ondertussen is de private opslagregeling voor varkensvlees ook al daadwerkelijk van kracht geworden.

Verder heeft Commissaris Ciolos aangekondigd dat hij een uitgebreid raadgevend comité voor de varkensvleessector bijeen zal roepen. Dit comité zal bestaan uit vertegenwoordigers van de lidstaten en van de sector. De eerste vergadering van dit comité zal plaatsvinden op 8 februari 2011. Deze groep krijgt tot taak oplossingen voor de middellange termijnproblemen in de varkenshouderijsector te onderzoeken.

Een groot aantal lidstaten gaf aan de oproep van de Belgische en Ierse delegatie en de maatregelen van de Commissie te steunen.

In aanvulling op deze afspraken uit de Raad en in reactie op de brief van de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (kenmerk 2011Z00845/2011D02114) kan ik u melden dat de Nederlandse vertegenwoordiging van het raadgevend comité ondersteund zal worden door een nationale werkgroep. Deze werkgroep komt onder voorzitterschap van mijn departement bijeen. Alle partijen in de varkensketen (primaire producenten, veevoederindustrie, verwerkende industrie, *retail*) zijn vertegenwoordigd. De eerste bijeenkomst van deze nationale werkgroep heeft al plaatsgevonden.

Informatie over de dioxinesituatie

(verzoek van de Duitse delegatie)

Duitsland heeft de stand van zaken weergegeven omtrent de dioxinesituatie in dat land. Duitsland heeft aangegeven het consumentenbelang te allen tijde voorop te (hebben) laten staan. Duitsland gaf aan te werken aan een actielijst die EU-breed besproken zal worden. Diverse lidstaten steunden deze voornemens en hebben het belang van het herstel van consumentenvertrouwen, transparantie, etikettering en tracering genoemd.

Ik heb Duitsland en de Commissie bedankt voor de communicatie. Ik heb aangegeven een geharmoniseerde Europese aanpak te steunen, waarbij ik de scheiding van productiestromen en de verplichte goedkeuring expliciet genoemd heb.

Commissaris Dalli gaf aan dat er geen acuut gevaar is geweest voor de volksgezondheid. Het traceringssysteem heeft goed gewerkt en er was sprake van een goede communicatie met de handelspartners. De dioxinesituatie heeft niet geleid tot handelsblokkades. Dalli gaf aan het

voorstel voor een verplichte goedkeuring van bedrijven te steunen. Hij gaf aan het voorstel voor scheiding van productiestromen verder te willen bestuderen.

Onderzoek Future of Food and Farming

(verzoek van de Britse delegatie)

Het Verenigd Koninkrijk heeft aandacht gevraagd voor het rapport *The future of food and farming: challenges and choices for global sustainability*. Dit rapport is verschenen onder leiding van de *Government Chief Scientific Officer*, de wetenschappelijke adviseur van de Britse regering.

In het rapport worden de uitdagingen waarmee het wereldwijde voedselvoorzieningsstelsel nu en in de toekomst geconfronteerd, beschreven. Dit in het licht van het feit dat er in 2050 negen miljard monden te voeden zijn. In het rapport wordt ook een aantal acties geïdentificeerd die politici en beleidsmakers zouden kunnen nemen om te verzekeren dat die negen miljard monden in 2050 ook daadwerkelijk van voldoende kwalitatief voedsel kunnen worden voorzien. De Raad heeft nota heeft genomen van de door de verstrekte informatie.

Internationale landbouwmarkten

(verzoek van de Commissie)

Commissaris Ciolos heeft informatie verstrekt over de stand van zaken op de belangrijke mondiale landbouwmarkten. De activiteiten in het kader van de G20 op het gebied van agrarische grondstoffen, prijsvolatiliteit en markttransparantie en in het kader van de WTO/Doha-onderhandelingen stonden centraal.

Volgens Commissaris Ciolos is er sprake van een sterke stijging van de prijzen op de internationale landbouwmarkten. De huidige prijsvolatiliteit wordt volgens de Commissie niet veroorzaakt door de stand van de voorraden, zoals dat in 2008 het geval was. De beheersing van de prijsschommelingen zal besproken worden in het kader van de G20. De Commissie kondigde de mededeling *«Tackling the challenges in commodity markets and on raw materials»* aan, die op 2 februari jl. is verschenen. Hierin gaat de Commissie nader in op transparantie door verbetering van de kwaliteit van datavoorziening, in het bijzonder op het gebied van de voorraadvorming.

Verder gaf Commissaris Ciolos aan voornemens te zijn om te komen tot een wereldwijd forum van de belangrijkste spelers (importeurs en exporteurs) op deze markten, waardoor crises beter voorspeld zouden kunnen worden. Ook heeft Commissaris Ciolos aangegeven te willen werken aan:

- de beschikbaarheid en transparantie van informatie over publieke en particuliere opslag, productie en consumptie;
- de beschikbaarheid in noodsituaties van voorraden voor structureel van voedselimport afhankelijke landen;
- voedselzekerheidsmechanismen voor landen die zich geconfronteerd zien met spanningen op het gebied van voedselvoorziening;
- de rol van de Commissie op het gebied van voedselhulp, zowel op internationaal als op EU-niveau;
- instrumenten voor internationale *governance* op dit terrein, bijvoorbeeld door mechanismes voor een institutionele dialoog tussen sleutellanden.

Ten slotte gaf Ciolos aan dat er kans is op een serieuze hervatting van de WTO/Doha-onderhandelingen. Er zou, aldus Ciolos, een kans zijn dat dit jaar deze onderhandelingen nog beëindigd kunnen worden.

De Franse delegatie heeft een opsomming gegeven van de activiteiten ten aanzien van prijsvolatiliteit van het Frans Voorzitterschap van de G20. De Franse delegatie kondigde een vergadering aan voor 22 en 23 juni 2011. Frankrijk is voornemens een actieplan op te stellen, met onderwerpen als een *early warning system* en transparantie. Verder heeft Frankrijk gewezen op regulering van de handel in grondstoffen. Het actieplan zal geaccordeerd moeten worden tijdens een bijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders van de G20, eind 2011.

Overig

Toegestane vangsthoeveelheid geassocieerde soorten 2011

In mijn brief van 16 december jl. heb ik u geïnformeerd over de uitkomsten van de Raad van 13 en 14 december 2010. Daarin heb ik aangegeven dat bij de vaststelling van de toegestane vangsthoeveelheden voor de visserij in 2011 de vangsthoeveelheid voor de geassocieerde soorten met 5 procent is gereduceerd (in plaats van de door de Commissie voorgestelde daling met 15 procent). Dit percentage behoeft een correctie: de reductie is in de regelgeving vastgesteld op 2 procent.

Actief biologisch beheer en beheervisserij

Op verzoek van uw Kamer, gedaan tijdens het AO Landbouw- en Visserijraad van 19 januari jl., is contact opgenomen met het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Ik verwijs naar het antwoord van minister Eurlings (VENW/DGW-2010/1017) op de motie van de leden Jacobi (PvdA) en Koppejan (CDA) (21 501-32, nr. 393). Er zijn geen signalen dat waterbeheerders activiteiten ontplooiën ten aanzien van actief biologisch beheer en beheervisserij, die buiten de reikwijdte hiervan plaats vinden. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft naar aanleiding van uw verzoek, de Unie van Waterschappen verzocht om in contact te treden met Sportvisserij Nederland om problemen in de toekomst te voorkomen.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker

De volgende punten zijn zonder discussie aangenomen:

- Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende consumentenrechten, algemene oriëntatie;
- Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (herschikking) (eerste lezing) (WH+V), aanneming van de wetgevingshandeling;
- Negende zitting van het Bossenforum van de Verenigde Naties (UNFF-9);
- Speciaal verslag nr. 6/2010 van de Europese Rekenkamer, getiteld: «Heeft de hervorming van de suikermarkt haar voornaamste doelstellingen bereikt?», aanneming van conclusies van de Raad;
- Speciaal verslag nr. 7/2010 van de Rekenkamer, getiteld: «Controle van de procedure voor de goedkeuring van de rekeningen», aanneming van conclusies van de Raad;
- Ontwerp-verordening (EU) van de Commissie tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1222/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de testmethode voor de grip van C1-banden op nat wegdek, besluit geen bezwaar te maken tegen de aanneming;
- Ontwerp-verordening van de Commissie tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot uitvoering van Richtlijn 97/78/EG van de Raad wat betreft bepaalde monsters en producten die vrijgesteld zijn van veterinaire controles aan de grens krachtens die richtlijn, besluit geen bezwaar te maken tegen de aanneming;
- Comité van de Regio's, benoeming van een lid en een plaatsvervanger (LV);
- Comité van de Regio's, benoeming van drie leden en vier plaatsvervangers (SV);
- Benoeming van een ambtenaar tot directeur-generaal bij het secretariaat-generaal van de Raad;
- Transparantie – Toegang van het publiek tot documenten, confirmatief verzoek van de heer Gavin SULLIVAN (26/c/01/10); confirmatief verzoek 27/c/02/10.